korenina

MOLITEV

(Pripravila skavtska skupina Sežana 1)

GLEJ DALEČ, tabor voditeljev 2006

Po mojem je ***molitev*** polet srca, to je preprost pogled, naravnan k nebesom, molitev je klic hvaležnosti in ljubezni sredi preizkušnje in sredi veselja.«

Sv. Terezija Deteta Jezusa

»Besedo o klečeči teologiji je skoval (Hans Urs von) Balthasar: vedel je, da je teologija razpeta med brezni čaščenja in pokorščine ter ponižne ljubezni. Vedel je, da se more teologija porajati samo iz dotika z živim Bogom in da se ***uresničuje v molitvi***.

Benedikt XVI

Prosite in vam bo dano!
Iščite in boste našli!
Trkajte in se vam bo odprlo!
Kajti vsak kdor prosi, prejme;
in kdor išče, najde;
in kdor trka se mu bo odprlo!

Evangelij po Mateju 7,7-8

…Razodel sem tvoje ime ljudem,
katere si mi dal od sveta. …Zdaj vedo,
da je vse kar si mi dal, od tebe, kajti besede,
ki si mi jih dal, sem dal njim. Oni so jih sprejeli
in resnično spoznali, da sem izšel od tebe,
ter začeli verovati, da si me ti poslal.
Jaz prosim zanje. Ne prosim za svet, temveč za tiste,
ki si mi jih dal, ker so tvoji…
Toda ne prosim samo za te, ampak tudi za tiste,
ki bodo po njihovi besedi verovali vame…

Evangelij po Janezu 17,6-20 Jezusova Velikoduhovniška molitev

Splošno o molitvi

Človek je po svoji naravi religiozno bitje. Negova potreba po veri v neko višje bitje je nujno povezana tudi z željo po stiku s tem presežnim. Zgodovina religij pove, da je molitev osrednji pojav vsake religije. Tu govorimo seveda o molitvi v najširšem možnem smislu. Temelji lahko na različnih vrednotah, njen predmet in vsebina ter način njenega izražanja so prav tako lahko v različnih religijah različni. Vedno pa je molitev hrepenenje po polnejšem, bogatejšem življenju in vedno lahko v njej odkrijemo iskanje povezave z Bogom. Človek se v molitvi odpira Bogu, spontano, iskreno, tak kakršen je.

Ker smo katoliški skavtje, je naša molitev krščanska. To pomeni, da je naša molitev povezana z Jezusom in krščansko podobo troedinega Boga. Jezus sam lepo kaže zakaj je molitev v življenju kristjana pomembna. Pogovarja se z Očetom v ključnih trenutkih svojega življenja in tudi učence uči kako naj molijo.Svetuje nam tudi, naj 'vedno molimo in se ne naveličamo'. Če ne molimo naša vera slabi in postaja medla. In obratno: če ne vemo, kaj resnično verujemo, je oblikovati molitev zelo težko.

Vrste molitve:

Kot vsi vemo so naše molitve različne. Molitev je splošno gledano lahko:

1. javna (liturgična) ali zasebna (neliturgična)
2. ustna (zunanja) ali premišljevalna (notranja)
3. Po namenu: častilna, zahvalna, prošnja, zadostilna

Javna in zasebna molitev:

Javna ali liturgična molitev je molitev cerkve, ki je skupnost vseh kristjanov. To je lahko evharistična daritev, delitev zakramentov, molitveno bogoslužje. Toda pomembno je, da se naša pobožnost ne zreducira le na liturgijo. Vsak kristjan naj bi se trudil ohraniti stik z Bogom tudi v osebni molitvi.

Ustna in premišljevalna molitev:

Ustna (ali zunanja) molitev pomeni molitev, pri kateri uporabljamo že znane obrazce, med tem ko pri premišlevlani molitvi spontano izražamo svoja čustva, želje, razpoloženje...

Od ustnih molitev naj bi bil kristjanu najbližje očenaš, ki nas ga je naučil Jezus sam. Paziti moramo, da ne postane ustna molitev le brezumno drdranje naučenih besed, temveč ostane njihovo iskreno in premišljeno izrekanje pred Bogom. Pri premišljevalni molitvi pa pazimo, da z mislimi ne odtavamo kdovekam, ampak ostanemo zbrani.

Molitev glede na namen:

-Častilna molitev izvira iz človekove zavesti, da je Bog njegov stvarnik in oče. Zato ga človek časti in mu izkazuje spoštovanje.

-Zahvalna molitev izraža hvaležnost za dobrote, ki nam jih Bog podarja: naše življenje, bližnje, različne sposobnosti in druge darove. Kolikokrat rečemo »Hvala Bogu, da se to ni zgodilo«? Že če se zavemo tistega Hvala Bogu, je to molitev.

-Molitev kot prošnja, je nekaterim ljudem najbližje. Boga lahko vedno iskreno prosimo pomoči v težkih trenutkih.

-Zadostilna molitev je molitev grešnika, ki se zaveda svoje napake. Priznava svoje grehe, se kesa in išče zadoščenje zanje pri Bogu.

Krščanska molitev

Molitev začnemo s križem: V imenu OČETA in SINA in SVETEGA DUHA, torej s priznanjem Troedinega Boga. To pomeni, da je molitev vedno novo in globlje sprejemanje in zavedanje Svete Trojice v življenju kristjana in Cerkve.

Molitev je naravnana na očeta, na Kristusa in na Svetega Duha: »V Novi zavezi je molitev živi odnos Božjih otrok s svojim neskončno dobrim Očetom, z njegovim Sinom Jezusom Kristusom in s Svetim Duhom (KKC 2565)«. To ni dialog na daleč z nejasnim in nedostopnim Bogom, kot nekakšno nasprotno stranko, niti ni beg iz sveta, da bi dosegli neki onkraj, ki je ločen in nebeški. Kristjan ne moli *nekega* Boga (Sorč, 2003, 192), zato se mora se zavedat svoje majhnosti, resničnih duhovnih pa tudi materialnih potreb ter sploh milosti, da ima možnost moliti k Bogu. Le v tem primeru ni ujet v navideznih nebesih z angelčki na oblačkih in Bog ni »*deus ex machina*«. Zaradi pogovora z »nedoločnim« Bogom v osebnih molitvah se mu zdi liturgična molitev, ki se obrača na Troedinega Boga nekaj tujega in težko umljivega (Sorč, 2003, 92).

Krščanska molitev se obrača k *Očetu* in prepozna v njem izvor vsakega daru, zaradi česar mu po pravici izkazuje zahvalo. Obenem pa se obrača k njemu s prošnjo in priprošnjo. Izvršuje se po *učlovečenem Sinu*, z njim in v njem, kajti v njegovi neskončni sprejemljivosti je mogoče vsako naše sprejemanje Božjega daru. Kristus je *srednik*, vzor in kraj krščanske molitve; on, ki je »vedno živ in posreduje za nas«. Kristjan moli tudi v *Svetem Duhu*, ki je vez edinosti in stalna vrata, skozi katera vstopa večnost v čas in čas v večnost: »v njem kličemo: Aba, Oče!« (Rim 8,26), saj »on prihaja na pomoč naši slabotnosti. Saj niti ne vemo kaj je treba prositi in prosi za nas z nedopovedljivimi vzdihi« (Rim 8,26). Krščanska molitev je torej sinovska molitev in nam je omogočena v Kristusu s pomočjo Svetega Duha, njena gibalna moč pa prihaja od Očeta. V tem smislu postavi molitev človeka v Trojico in omogoči Trojici, da vstopi v človekovo gibanje(Sorč, 2003, 193).

Sveti duh vodi dialog v Sveti Trojici in je tudi glavni voditelj in učitelj človekovega pogovora z Bogom ter »notranji učitelj človekove molitve. Zagotavlja polni krščanski značaj naše molitve, še več je glavni molivec v naših srcih, saj nam on narekuje način in snov pogovora, brez njega ne bi vedeli ne *kako* niti *kaj* prositi. »Sveti duh nas uči moliti, tako da nas spominja na Kristusa« (KKC 2671). Resnična molitev je tako samo pod vodstvom Svetega Duha in v Svetem duhu, ki je njeno naravno območje in katerem dobi molitev svojo pravo podobo in doseže svoj cilj. Molitev, ki jo navdihuje zgolj nekakšna *zunanja dolžnost* ali materialno zadoščenje in ne prihaja iz srca je Bogu tuja. Vendar pa Duh prihaja na pomoč naši slabotnosti, nas uči moliti in je pomočnik, ki nosi pred Boga nemoč naše molitve in jo oblikuje tako, da jo ta sprejme. Oblikuje in izrazi torej tisto kar je naša resnična želja, pa mi v naši samozagledanosti in nemoči ne bi mogli izraziti. Duh izraža to, kar želi izraziti naše resnično bistvo, molitev pa tako neha biti rezultat naše sposobnosti in prizadevanja in postane *delo Svetega Duha* (Sorč, 2003, 581).

Duh nam daje navdih, da kličemo Boga »Aba, Oče« in »amen, tako bodi«. Molitev tako postane pritrdilni »amen« našega življenja Bogu samemu. V molitvi niso pomembne mnoge besede, ampak prava vsebina, česar nas uči Sveti Duh in tako dejansko vpliva na kakovost naše molitve(Sorč, 2003, 581).

Svetega Duha pa si moremo tudi izprositi, torej more biti največji dar, ki nam ga more dati nebeški Oče. V molitvi torej ne postavljajmo meje Božji radodarnosti (Sorč, 2003, 582) (npr. prosim te to in to drugega ne rabim…), kar pa ne pomeni, da ga ne smemo prositi konkretnih stvari. Prav s tem, da nam Oče podarja Svetega Duha, nam daje mnogo več, kot moremo prositi, v čemer se kaže njegova resnična dobrota(Sorč, 2003, 582).

Molitev v Svetem pismu

Kje bi bilo bolj primerno mesto za iskanje podatkov o molitvah kristjanov kot v Svetem pismu. Mogoče bi si kdo lahko mislil, da molitev vsepovsod v Svetem pismu, vendar nam iskanje pokaže zanimiv podatek. Beseda "molitev" se v Svetem pismu pojavi le 74-krat, kar ni ravno velika številka za 1300 strani dolgo Sveto pismo. Seveda pa ta podatek zavaja. Molitev je namreč kakršenkoli pogovor z Bogom in če bi iskali po tem kriteriju, bi odkrili, da je molitev en velik del Svetega pisma.

Ker ni namen tega besedila analiza celotnega Svetega pisma, bodo v nadaljevanju predstavljeni le izbrani primeri in njihova kratka analiza.

Molitev v stari zavezi

1. Molitev kraljev

Davidova, Salomonova in Ezekijeva molitev so tipične molitve kraljev, v katerih kralj prosi Boga za dobrobit svojega kraljestva. Poglejmo si pobližje Salomonovo molitev, ki jo je molil ob posvetitvi Jeruzalemskega templja (1 Kr 8, 23-53).

Molitev se začne s hvalnico:

"Gospod, Izraelov Bog, ni tebi enakega Boga ne gori v nebesih ne tu doli na zemlji. Ti ohranjaš zavezo in naklonjenost svojim služabnikom, ki z vsem srcem hodijo pred tvojim obličjem. 24 Svojemu služabniku Davidu, mojemu očetu, si izpolnil, kar si mu obljubil. Kar si z usti govoril, si z roko naredil, kakor priča ta dan."

Sledi obnova obljube, ki jo je Bog dal Davidu in prošnja za njeno uresničitev:

"Gospod, Izraelov Bog, izpolni zdaj svojemu služabniku Davidu, mojemu očetu, kar si mu obljubil, ko si rekel: ›Ne bo odstranjen izpred mojega obličja nobeden izmed tvojih, ki bodo sedeli na Izraelovem prestolu, če bodo le tvoji potomci pazili na svojo pot, da bodo tako hodili pred mojim obličjem, kakor si ti hodil pred mojim obličjem.‹ Zdaj torej, Izraelov Bog, prosim, naj se uresniči beseda, ki si jo dal svojemu služabniku Davidu, mojemu očetu.

Toda mar Bog res more prebivati na zemlji? Glej, nebo in nebes nebesa te ne morejo obseči, koliko manj ta hiša, ki sem jo sezidal! Vendar se ozri na molitev svojega služabnika in na njegovo prošnjo, Gospod, moj Bog, in usliši klic in molitev, ki jo danes tvoj služabnik moli pred teboj. Naj bodo tvoje oči noč in dan uprte v to hišo, v kraj, o katerem si obljubil: ›Tam bo moje ime‹; da boš uslišal molitev, ki jo tvoj služabnik moli na tem kraju. Poslušaj prošnjo svojega služabnika in svojega ljudstva Izraela, ko bodo molili na tem kraju. Poslušaj na kraju, kjer prebivaš, v nebesih, poslušaj in odpuščaj!"

Ta prošnja temelji na načelu vzajemne medsebojne zvestobe, ki je bilo sprejeto na Sinaju (Ex 19-20). Z drugimi besedami - to načelo pravi, da je Bog zvest Izraelu, če je Izrael zvest Bogu.

Molitev se nadaljuje s prošnjami za usmiljenje do ljudstva Izraela ob različnih nesrečah, ki bi se zgodile zaradi Izraelovih pregreh:

"Če se kdo pregreši zoper svojega bližnjega in zahtevajo od njega, da se s prisego zapriseže, in se pride zapriseč pred tvoj oltar v tej hiši, prisluhni v nebesih, ukrepaj in razsodi med svojima služabnikoma, da krivega razglasiš za krivega in njegovo početje spraviš na njegovo glavo,

pravičnega pa opravičiš in mu povrneš po njegovi pravičnosti!

Kadar bo tvoje ljudstvo Izrael poraženo pred sovražnikom, ker se bodo pregrešili proti tebi, pa se bodo vrnili k tebi, slavili tvoje ime in v tej hiši molili in te prosili, poslušaj v nebesih in odpusti greh svojega ljudstva Izraela ter jih pripelji nazaj v deželo, ki si jo dal njihovim očetom!

Ko se bo nebo zaprlo in ne bo dežja, ker se bodo pregrešili proti tebi, pa bodo molili obrnjeni proti temu kraju, slavili tvoje ime in se spreobrnili od svojih grehov, ker jih boš ponižal, poslušaj v nebesih in odpusti greh svojih služabnikov in svojega ljudstva Izraela – saj jim ti kažeš pravo pot, po kateri naj hodijo – in pošlji dež svoji deželi, ki si jo dal svojemu ljudstvu v dediščino! Če bo v deželi nastala lakota, če se pojavijo kuga, snet, rja, kobilica glodavka, če bo sovražnik oblegal katero njihovih mest, naj pride kakršna koli nadloga ali bolezen: vsako molitev, vsako prošnjo katerega koli človeka ali vsega tvojega ljudstva Izraela, ki bo doživljal stisko v srcu in razprostrl roke proti tej hiši, poslušaj v nebesih, na kraju, kjer prebivaš, in odpusti, ukrepaj in povrni vsakemu po vseh njegovih delih, ker poznaš njegovo srce – saj edino ti poznaš srca vseh človeških otrok – da se te bodo bali vse dni, dokler bodo živeli v deželi, ki si jo dal našim očetom!

Tudi tujca, ki ni iz tvojega ljudstva Izraela, temveč bo prišel iz daljne dežele zaradi tvojega imena – slišali bodo namreč o tvojem velikem imenu, o tvoji močni roki in iztegnjenem laktu – če pride molit v to hišo, poslušaj v nebesih, na kraju, kjer prebivaš, in izpolni, za kar te bo tujec goreče prosil, da bodo vsi narodi na zemlji spoznali tvoje ime, se te bali kakor tvoje ljudstvo Izrael in se prepričali, da je tvoje ime priklicano na to hišo, ki sem jo sezidal. Če bo šlo tvoje ljudstvo na vojsko proti sovražnikom, kamor koli jih boš poslal, in bodo molili h Gospodu, obrnjeni proti mestu, ki si ga izvolil, in proti hiši, ki sem jo sezidal tvojemu imenu, poslušaj v nebesih njihovo molitev in prošnjo in ravnaj z njimi pravično! Če se bodo pregrešili nad teboj – saj ni človeka, ki bi ne grešil – in se boš razjezil nad njimi ter jih izročil sovražniku in jih bodo zmagovalci ujete odpeljali v sovražnikovo deželo, daljno ali bližnjo, pa bodo šli vase v deželi, kjer bodo ujeti, se spreobrnili in te milo prosili v deželi svojih ječarjev in rekli: Grešili smo, delali húdo in ravnali krivično – če se bodo z vsem srcem in z vso dušo vrnili k tebi v deželi svojih sovražnikov, kamor bodo ujete odpeljali, in bodo molili k tebi, obrnjeni proti deželi, ki si jo dal njihovim očetom, proti mestu, ki si ga izvolil, in proti hiši, ki sem jo sezidal tvojemu imenu, potem usliši v nebesih, na kraju, kjer prebivaš, njihovo molitev in prošnjo in ravnaj z njimi pravično. Odpusti svojemu ljudstvu, kar bodo zagrešili proti tebi, in vse upornosti, s katerimi se ti bodo upirali. Nakloni jim usmiljenje pri njihovih zmagovalcih, da se jih bodo usmilili, saj so tvoje ljudstvo in tvoja dediščina, ki si jih izpeljal iz Egipta, iz srede topilnice železa."

Molitev se zaključi s prošnjo za uslišanje:*"Tvoje oči naj bodo odprte za prošnjo tvojega služabnika in za prošnjo tvojega ljudstva Izraela, da jih uslišiš, kadar koli te bodo klicali na pomoč. Ti si jih namreč odbral izmed vseh ljudstev na zemlji za svojo dediščino, kakor si obljubil po svojem služabniku Mojzesu, ko si naše očete izpeljal iz Egipta, Gospod Bog!"*

Tudi ostale molitve kraljev so podobno zgrajene, s tem da so nekateri deli bolj nekateri pa manj poudarjeni.

2. Molitev prerokov

Ker je bilo poslanstvo prerokov pozivanje k spreobrnitvi, ki je edina rešitev pred pretečo nesrečo, vsebujejo tudi njihove molitve te elemente. Med temi molitvami je Danijelova najbolj tipična (Dan 9, 4-19).

Danijel je deloval v času, ko je bila Palestina pod babilonsko oblastjo in Danijel je Izraelce pozival k spreobrnjenju kot edini poti k rešitvi izpod tuje oblasti, ki je prišla zaradi nezvestobe Bogu obljubljenega ljudstva.

Tudi Danijelova molitev se začne s hvalnico:

"O Gospod, veliki in strašni Bog, ki ohranjaš zavezo in dobroto tem, ki ga ljubijo in se držijo njegovih zapovedi."

Sledi priznanje krivde Izraela:

"Grešili smo in krivično ravnali, brezbožni smo bili, upirali smo se in odstopili od tvojih zapovedi in od tvojih sodb. Nismo poslušali tvojih služabnikov prerokov, ki so v tvojem imenu govorili našim kraljem, našim knezom, našim očetom in vsemu ljudstvu dežele. Tebi, o Gospod, gre pravičnost, nam pa sramota obličja, kakor je ta dan, nam, Judovim možem, prebivalcem Jeruzalema in vsemu Izraelu, ki so blizu in daleč, po vseh deželah, ki si jih tja razkropil zaradi nezvestobe, katero so zakrivili zoper tebe. Da, GOSPOD, sramota nam, našim kraljem, našim knezom in našim očetom, ker smo grešili proti tebi. A pri Gospodu, našem Bogu je usmiljenje in odpuščanje, čeprav smo se mu uprli. Nismo poslušali glasu GOSPODA, svojega Boga, in nismo ravnali po njegovih postavah, ki nam jih je dajal po svojih služabnikih prerokih.

Ves Izrael je prestopil tvojo postavo in se odvrnil, da ne bi prisluhnil tvojemu glasu. Na nas sta se razlila prekletstvo in prisega, o katerih je pisano v postavi Božjega služabnika Mojzesa, ker smo grešili proti tebi."

Molitev se nadaljuje s prošnjo za rešitev:

"Moj Gospod, po vsej tvoji pravičnosti naj se odvrneta, prosim, tvoja jeza in tvoj srd od tvojega mesta Jeruzalema in od tvoje svete gore. Zaradi naših grehov in zaradi krivde naših očetov sta Jeruzalem in tvoje ljudstvo v zasmeh vsem, ki so okoli nas."

Nato sledi prošnja za uslišanje:

"*Zdaj torej, naš Bog, poslušaj molitev svojega služabnika in njegovo prošnjo! Razjasni svoj obraz zaradi sebe, o Gospod, nad svojim opustošenim svetiščem! Nagni, moj Bog, svoje uho in poslušaj! Odpri svoje oči in poglej na naše opustošenje in na mesto, na katero je priklicano tvoje ime. Svoje prošnje polagamo predte, vendar ne zaradi svoje pravičnosti, temveč zaradi tvojega obilnega usmiljenja. Poslušaj, o Gospod! Odpusti nam, o Gospod! Bodi pozoren, o Gospod, in stori to!"*

Šele čisto na koncu molitve pa Danijel omeni zavezo med Bogom in Izraelom:*"Ne odlašaj zaradi sebe samega, moj Bog! Kajti po tvojem imenu se imenuje tvoje mesto in tvoje ljudstvo."*

Molitev v novi zavezi

V Novi zavezi se beseda "molitev" pojavi le 7-krat in Jezusove molitve so opisane le 2-krat.

JEZUSOVA MOLITEV NA OLJSKI GORI

"Oče, ako hočeš, vzemi ta kelih od mene; vendar ne moja, ampak tvoja volja se zgôdi." (Lk 22, 42)

O MOLITVI, (PRAVA MOLITEV OČE NAŠ)

»In kadar molite ne bodite kakor hinavci. Ti namreč radi molijo stoje po shodnicah in vogalih glavnih ulic, da se pokažejo ljudem. Resnično, povem vam dobili so svoje plačilo. Kadar pa ti moliš, pojdi v svojo sobo, zapri vrata in moli k svojemu Očetu, ki je na skrivnem. In tvoj Oče, ki vidi na skrivnem ti bo povrnil. Pri molitvi pa ne blebetajte kakor pogani; mislijo namreč, da bodo

uslišani, če bodo veliko govorili. Ne postanite jim podobni, saj vaš oče ve, česa potrebujete, preden ga prosite. Vi torej molite takole:

'Oče naš, ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime; pridi k nam tvoje kraljestvo; zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; in ne vpelji nas v skušnjavo; temveč reši nas hudega.'

Če namreč odpustite ljudem njihove prestopke, bo tudi vaš nebeški Oče vam odpustil. Če pa ljudem ne odpustite tudi vaš Oče ne bo odpustil vaših prestopkov.« (Mt 6, 5-15)

Razlago Oče-naša najdemo v Katekizmu katoliške Cerkve ali delno v opombah v Svetem pismu.

Za razliko od Starozaveznih molitev sta ti dve precej manj posvetni in veliko bolj poduhovljeni. Poleg tega izražata popolno podrejenost Bogu, medtem ko je iz Starozaveznih molitev čutiti bolj zavezniški odnos z Bogom.

Kot smo omenili že v uvodu, je molitev vsakršen pogovor z Bogom. To je zelo dobro razvidno tudi iz zgornji primerov, kjer so se kralji, preroki in Jezus pogovarjali z Bogom. Zato se pravi kristjan nikoli ne bi smel zadovoljiti samo z molitvenimi obrazci, ampak bi moral imeti vsaj eno osebno molitev, svoj osebni pogovor z Bogom.

Molitev pri skavtih

BiPi si je skavtstvo zamislil kot način življenja, ki vzgaja celostno. Poleg odgovornega odnosa do bližnjega in narave, naj bi skavt na svoji poti razvil tudi pristen odnos do Boga. Gotovo imamo različni voditelji različne predstave o tem na kakšen način vključiti molitev v program veje, stega, skvoja. Da bi bilo delo lažje, se najprej obračamo k koreninam – molitvam posameznih vej. Ta del je nekakšna teorija, deloma povzeta tudi po priročniku Dvigni peruti. V drugem delu pa vam v pomoč ponujamo nekaj bolj praktičnih idej.

Molitev v veji VV

Molitev volčičev in volkuljic:

Gospod naj te srečam v vsakem jutru in večeru,
v vetru in soncu, sredi trat in studencev,
gozdov in planin.
Naj te ljubim v vsakem človeku
in ti ostanem zvest/a v svojih dolžnostih.
Amen.

Mlad volčič vidi Boga zelo človeškega, kot dobrohotnega in pametnega starca, tam nekje nad oblaki. Veliko mu pomenijo zgodbe, simboli,… Vedno bližje ko je četi, jasnejša je njegova predstava o Bogu in razločnejša meja med domišljijskim in realnim svetom. Voditelji mu pomagajmo, da bosta Bog in Sveto pismo postala del realnosti. Volkuljica in volčič molitev še lažje doživita skozi lepo pesem, kretnje rok, v povezavi z ročno spretnostjo, svetopisemsko pripovedjo… V molitvi upoštevajmo tudi naslednje: Duhovnost v veji VV temelji predvsem na podobi Boga kot očeta, pomembna je vloga družine. Tudi voditelje volčič do neke mere dojema kot očeta in mamo, ki za njega skrbita in sta avtoriteta glede pravil. Pomembno je tudi, da voditelj vzpostavi smiselno povezavo med molitvijo in ambientacijo knjige o džungli (Tha – stvarnik). Dobro je, da VV začuti molitev oz. kaj pomenijo besede, npr. v vsakem jutru in večeru → VV rešijo zapornika ki živi v temi in mu pokažejo kaj pomenita jutro in večer.

Molitev v veji IV

Molitev izvidnikov in vodnic:
Gospod Jezus, daj,
da bo moja vest prema kot visoka smreka, ki se dviga proti nebu,
da bo moja velikodušnost kot studenec, ki vedno daje in se nikdar ne izčrpa,
da bo moja duša kristalno čista kot potoki, ki jih rodijo brezmadežni snegovi,
da bo moja volja kot granit, ki se nikoli ne okruši,
da bo imela moja mladost po vseh gorskih steza tebe za prijatelja
svoje neprestane poti navzgor,
da bo križ ob poti kakor srečanje s prijateljem.
Tako bodi vedno, amen.

Izvidnik in vodnica dojemata Boga bolj kot prijatelja s katerim se pogovarjata in imata z njim vzajemen odnos. V ospredje tako stopi lik Jezusa Kristusa, kot učitelja, brata, prijatelja. V teh letih začenjajo fantje in dekleta razvijati prva individualna mnenja in poglede na vero in Boga, a o pravi osebni veri še ne govorimo. Puberteto in telesni razvoj, spremlja tudi iskanje lastnega Jaza in zastavljanje vprašanj o Bogu: kdo je, kako me vidi, kaj želi od mene… Voditelj naj mu ne vsiljuje svojih odgovorov, ampak ga spodbuja da (po)išče svoje. Voditelji v četi: spodbujajmo osebno molitev in spoznavanje pomena zakramentov in drugih cerkvenih obredov, vzpostavimo povezavo med skavtstvom in vero, pomagajmo izvidnikom in vodnicam, da iskreno sodelujejo pri sveti maši…

Molitev je posebej uporabna na taborih in izhodih, ker IV tam dejansko doživijo smreke, steze, potoke, studence... Vredno se je potrudit in poudarit pomen teh primerjav, ker se prevečkrat dogaja, da se molitev samo zdrdra.

Molitev v veji PP

Molitev popotnikov in popotnic
Gospod, uči me velikodušnosti,
da ti bom služil/a, kakor zaslužiš,
da ti bom dajal/a ne da bi štela,
da se bom bojeval/a, ne da bi mislila na rane,
da bom delal/a ne da bi iskala počitka,

da se bom žrtvovala ne da bi pričakovala druge zahvale
kakor zavest, da izpolnjujem tvojo sveto voljo. Amen.

Mladostnik v noviciatu in klanu je glede svoje vere na razpotju. Pod vprašaj je postavil vse kar je dogmatičnega, obrednega, institucionalnega. Se bo odločil za pot globlje, ponotranjene vere znotraj Cerkve, ali pa mu bo religija pomenila zgolj brezsmiselne obrede, ki jih bo začel počasi opuščati? Zato naj bo molitev v klanu naravnana k povezovanju religije in Cerkve z osebno vero posameznika. Voditelj naj pomaga popotniku in popotnici na poti odkrivanja osebne vere in lastnega poslanstva. Še bolj kot v četi prihaja do izraza osebna molitev, ki jo lahko povežemo s premišljevanjem v 'puščavi'. Lepo je, če molitev podpira v vse tri glavne dele metode PP: pot, služenje in skupnost. Vključuje torej popotnika samega, bližnjega ter občestvo (to je lahko naš klan, pa tudi župnija, Cerkev…).

Bolj kot neka dramatizacija, ki mogoče vleče na VV in bi se klanovcem zdela otročja je primerna splošna debata in da vsak posameznik predstavi kaj pomeni njemu molitev ali del molitve na čimbolj kreativen način. Molitev jim predstavimo kot izziv. Ne smemo pozabit tudi na **puščavo**. Dobro je da z njo začnemo zgodaj, ko imamo dovolj časa, da PP nanjo navadijo. V tem primeru je najbolje, da jo časovno omejimo kar z »vzemite si čas«, ker lahko smatrajo 20 min kot obremenitev, ali kot zgolj zahtevo voditelja ali DA, in se jim bo »zamerila«. Vprašanja naj bodo vodilo. Spodbujajmo k razmišljanju o sebi, Cerkvi, Bogu, mnenj ne kritiziramo.

V okviru delavnice bomo izvedli puščavo z naslovom Molitev.

Molitev v SKVOju

Molitev voditelja in voditeljice:

Gospod, kot skavtski/-a voditelj/-ica
nosim odgovornost za svojo skupino(steg, četo,klan,noviciat,krdelo).
Prosim te, pomagaj mi, da skavte in skavtinje spoznam
in čutim potrebo, da jim pomagam.
Zavedam se, da je moja drža in moj zgled važnejši kakor vse moje sposobnosti.
Pomagaj mi, da bom dober/dobra, prijazen/prijazna in velikodušen/velikodušna do vseh.
Daj, da bo v moji skupini vladal pravi duh.
Blagoslavljaj naše načrte in nas podpiraj, da bomo vedno bolj napredovali.
Tako bo naša vzgoja dosegala vedno večje uspehe zdaj in v prihodnosti.
V tvoje roke, Gospod, se vsega/vso izročam.
Amen.

Voditelj bo zelo težko molil z otroci ali mladimi, če sam nima pravega odnosa do molitve. SKVO naj bi voditelje združeval, tudi v molitvi. Če v SKVOju ni duhovnega asistenta, ali ta ni vedno prisoten, naj to ne bo ovira. Zmenite se, da npr. za vsako srečanje pripravi molitev drug voditelj; ali pa naglas izrecite vsaj osebne prošnje in zahvale. Ne pozabite zasebno kdaj pa kdaj moliti tudi za vašo skupino, vejo, prav določenega otroka, ali še posebno tečnega sovoditelja…

V nekaterih SKVO-jih je navada, da sestavijo povsem svojo molitev. Dobro je, če je na srečanjih prisoten DA, kar pa nas v odsotnosti ne sme odvrniti od duhovnosti.

Ker smo sami ugotovili, da to molitev premalo molimo smo jo dali vsakemu udeležencu

delavnice.

Kaj vse je molitev pri skavtih:

- Skavtska maša: Boljši izraz je skavtsko sodelovanje pri maši, saj skavti nismo neka posebna sekta, temveč smo del katoliške cerkve. Bogoslužje lahko polepšamo s pesmimi, prošnjami, uvodi v mašo, pozdrav miru, očenaš,... Čeprav mogoče mnogokrat sooblikujemo mašo, poskušajmo biti vsakič s srcem in glavo pri stvari. Naj bodo naše besede premišljene in iskrene. V tem duhu vzgajajmo tudi otroke. Če naš steg oz. skupina pokriva več župnij, je lepo če smo (vsaj občasno) tudi v vseh dejavni. Ker je ponekod problem udeležba na svetih mašah, jih je nujno osmisliti. Temu sledi priprava maše in določitev v kakšnem obsegu bomo sodelovali (prošnje, pozdrav miru...) za kar se vedno dogovarjajmo z duhovnikom.

- Molitev na skavtskem srečanju: Ko na srečanju molimo včasih to počnemo le iz navade. Da ne bo tako, lahko z volčiči molitev recimo pokažemo s kretnjami, zapojemo,... s starejšimi se domenimo, da vsak pripravi del molitve in podobno. Popestritev in lep dodatek k molitvi so tudi zahvale vsakega za ta dan/teden/leto/... in prošnje. Lahko jih izgovorimo naglas, jih napišemo na listke in izmenjamo, pomislimo nanje s trenutkom tišine,... Če pogosto in zbrano molimo molitev veje, ali kako drugo molitev, ki jo oblikujemo posebaj za našo skupino, to pomaga, da si jo skavi vtisnejo v spomin, jo vzamejo za svojo. Tako povezujemo skupino tudi v duhovnem smislu.
- Molitev v katehezi: Zlasti tisti voditelji, ki na srečanjih nimamo vedno prisotnega duhovnega asistenta, se soočamo tudi s pripravo kateheze. Ta mora biti lepo povezana z ostalimi dejavnostmi srečanja in mora delovati kot zaokrožena celota. Eden od glavnih elementov kateheze je tudi molitev, ki naj bi povzela celotno sporočilo kateheze. Zato naj molitev ne bo nekakšen pridatek izven konteksta. Če govori kateheza o npr. prijateljstvu, se v molitvi lahko primemo za roke, spomnimo svojih dobrih prijateljev, obljubimo prijateljstvo med sabo in Bogu ipd. Mogoče se za vsako tematiko ne spomnimo takoj kako sestaviti molitev, a se splača potruditi. Otroci in mladi si namreč tako molitev bolj zapomnijo in jim postaja ljubša.

- Molitev na taborih, zimovanjih ipd: Velja enako kot za molitev na srečanjih. Ponuja pa se nam še nekaj lepih možnosti, ki se jih splača izkoristiti. Posebno vzdušje lahko molitvi doda žar tabornega ognja ali bakel. Čudovita narava okoli nas nas kar naprej spominja na Stvarnika-zahvalimo se mu za vse te čudovite stvaritve. Za starejše je tišina gozda in gora lahko tudi krasna priložnost za osebno premišljevalno molitev ali puščavo. Seveda ne pozabimo na maše v naravi, ki so vedno nekaj posebnega.(seveda poskrbimo, da bo oltar trden in vsaj duhovnik v senci ?)
- Skavtova osebna molitev: Da bo naše delo v skavtski skupini lepše, vključujmo skavte tudi v svojo osebno molitev. Zlasti voditelji se lahko potrudimo in se spomnimo svojih volčičev, izvidnikov ali popotnikov in sovoditeljev.
- Neveren skavt in molitev: K skavtom lahko sprejmemo tudi otroke in mlade, ki niso verni. v tem primeru se pogovorimo s starši in/ali s skavtom o tem ali (in kako) bo sodeloval pri molitvi, mašah... Moje osebno mnenje je: Ne silimo ga k sodelovanju v molitvi, če tega ne želi. Dogovorimo pa se vsaj, da bo med molitvijo spoštljivo tiho. Poskušajmo ga za krščanstvo ogreti z zgledom svojih dejanj in katehezami, ne pa s siljenjem v nekaj, česar morda ni vajen.
- In še: Pogruntaj še kaj novega! Naj duhovnost in molitev ne bosta najbolj dolgočasen del skavtstva. Če voditelj le redko moli in mu molitev nič ne pomeni, bodo tudi skavti v njegovi skupini zdolgočaseni med molitvami. Če pa voditelj sprejme molitev kot nekaj lepega, jo bo znal vedno znova na zanimiv in spontan način približati tudi svoji skupini.

Literatura

Dvigni peruti, Priročnik za skavtske voditeljice in voditelje, ZSKSS, 2003
Sorč C., 2003, Priročnik dogmatične teologije 1
Sveto pismo Stare in nove zaveze, Slovenski standardni prevod, osnovna izdaja, Svetopisemska družba Slovenije, 2005

Razmišljanja o molitvi v SKVO-ju

Priznam, da največ molim, kadar mi je v življenju težko. Drugače pa je moja molitev bolj premišljevalna – nekakšno teološko premlevanje in iskanje, skoraj vedno vsebuje tudi prošnje in zahvale. Ko molim se pogovarjam direktno z Bogom Očetom ali z Jezusom, saj posredovanje Marije in svetnikov v moji osebni veri nima velikega pomena. Molitev mi pomeni predvsem iskanje tolažbe in izrekanje hvaležnosti Bogu, ki mi na zanimive načine pomaga na poti skozi življenje. Najlepše mi je, ko moliva skupaj s fantom, ker naju to še dodatno povezuje.

Molitev mi v različnih situacijah pomeni različne stvari. Je lahko prošnja, zahvala, meditacija ali čisto enostavno pogovor z Bogom. Medtem ko so molitveni obrazci zame večinoma meditativne molitve, pa ob svojih osebnih molitvah resnično občutim Božjo bližino in včasih tudi Njegov dotik. In prav to je tisto, kar bi moral občutiti vsak ki prosi, se zahvaljuje ali se pogovarja z Bogom.

Molitev je zame pogovor z Bogom, ki pozna moje bistvo. Zato je včasih moja molitev kar s križem blagoslovljena tišina, ker čutim, da bolj ve kaj rabim kot sam. Uporabljam pa tudi druge oblike molitve: prost pogovor, pripovedovanje, prošnjo, zahvalo, obrazce… Z obrazci mi ni težko molit, če vem zakaj tako molim. Včasih prošnje ne znam izreči drugače kot z Zdravo Marijo ali prosit Boga v Oče našu. Iskanje razlogov za molitev me včasih zmoti, da pozabim nanjo. Najlepše pa mi je ko moliva skupaj s punco, ker se mi zdi, da se vzpne molitev še enkrat više

Molitev je pogovor z Bogom (kot bi se pogovarjala s prijateljem). Je prošnja in tudi zahvala. Je način s katerim si v stiku z Bogom.

Molitev v SKVOju

Molitev voditelja in voditeljice:

Gospod, kot skavtski/-a voditelj/-ica
nosim odgovornost za svojo skupino(steg, četo,klan,noviciat,krdelo).
Prosim te, pomagaj mi, da skavte in skavtinje spoznam
in čutim potrebo, da jim pomagam.
Zavedam se, da je moja drža in moj zgled važnejši kakor vse moje sposobnosti.
Pomagaj mi, da bom dober/dobra, prijazen/prijazna in velikodušen/velikodušna do vseh.
Daj, da bo v moji skupini vladal pravi duh.
Blagoslavljaj naše načrte in nas podpiraj, da bomo vedno bolj napredovali.
Tako bo naša vzgoja dosegala vedno večje uspehe zdaj in v prihodnosti.
V tvoje roke, Gospod, se vsega/vso izročam.
Amen.

Molitev v SKVOju

Molitev voditelja in voditeljice:

Gospod, kot skavtski/-a voditelj/-ica
nosim odgovornost za svojo skupino(steg, četo,klan,noviciat,krdelo).
Prosim te, pomagaj mi, da skavte in skavtinje spoznam
in čutim potrebo, da jim pomagam.
Zavedam se, da je moja drža in moj zgled važnejši kakor vse moje sposobnosti.
Pomagaj mi, da bom dober/dobra, prijazen/prijazna in velikodušen/velikodušna do vseh.
Daj, da bo v moji skupini vladal pravi duh.
Blagoslavljaj naše načrte in nas podpiraj, da bomo vedno bolj napredovali.
Tako bo naša vzgoja dosegala vedno večje uspehe zdaj in v prihodnosti.
V tvoje roke, Gospod, se vsega/vso izročam.
Amen.

Molitev v SKVOju

Molitev voditelja in voditeljice:
Gospod, kot skavtski/-a voditelj/-ica

nosim odgovornost za svojo skupino(steg, četo,klan,noviciat,krdelo).
Prosim te, pomagaj mi, da skavte in skavtinje spoznam
in čutim potrebo, da jim pomagam.
Zavedam se, da je moja drža in moj zgled važnejši kakor vse moje sposobnosti.
Pomagaj mi, da bom dober/dobra, prijazen/prijazna in velikodušen/velikodušna do vseh.
Daj, da bo v moji skupini vladal pravi duh.
Blagoslavljaj naše načrte in nas podpiraj, da bomo vedno bolj napredovali.
Tako bo naša vzgoja dosegala vedno večje uspehe zdaj in v prihodnosti.
V tvoje roke, Gospod, se vsega/vso izročam.
Amen.

korenina MOLITEV – Sežana 1

Puščava, vprašanja za razmislek

1. S kom se pogovarjam v molitvi?
2. Kako se pogovarjam (sredstva)?
3. Za kaj molim, kakšen je namen molitve?
4. Kje in kdaj se ponavadi pogovarjam?
5. Molitev pri skavtih?
6. Prostor za mojo molitev

korenina MOLITEV – Sežana 1

Puščava, vprašanja za razmislek

1. S kom se pogovarjam v molitvi?
2. Kako se pogovarjam (sredstva)?
3. Za kaj molim, kakšen je namen molitve?
4. Kje in kdaj se ponavadi pogovarjam?
5. Molitev pri skavtih?
6. Prostor za mojo molitev

korenina MOLITEV – Sežana 1

Puščava, vprašanja za razmislek

1. S kom se pogovarjam v molitvi?
2. Kako se pogovarjam (sredstva)?
3. Za kaj molim, kakšen je namen molitve?
4. Kje in kdaj se ponavadi pogovarjam?
5. Molitev pri skavtih?
6. Prostor za mojo molitev